

November 2015 subject reports

Turkish A Literature

Overall grade boundaries

Higher level

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 17	18 - 32	33 - 43	44 - 57	58 - 71	72 - 84	85 - 100

Standard level

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 17	18 - 34	35 - 47	48 - 60	61 - 71	72 - 82	83 - 100

Higher level internal assessment

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 5	6 - 10	11 - 13	14 - 17	18 - 21	22 - 25	26 - 30

Teslim edilen çalışmanın çeşitlilik ve uygunluğu

Bireysel Sözlü Yorum'da en iyi sunumlar eserin dil, yapı, teknik ve stil açısından özelliklerini ayrıntılı olarak ele alan ve anlam ile şekil arasında bağlantı kuran yorumlardır.

Örneklere öğretmenler tarafından sorulan yönlendirici sorular genellikle uygundu ve bütün okullar sınavın bu kısmına istenildiği gibi 10 dakika ayırmışlardı.

Yorumlanan şiiri sunum hiç kesintiye uğratılmadan 2. bölümde okunulan diğer eserlerden birine bağlayıcı tartışmaların da (yine 10 dakika) genelde uygun olduğu görülmüştür.

Her ölçek için adayın başarısı

Ölçek A: Eser bilgisi ve eseri anlama (Şiir)

Birçok adayın önceden ezberledikleri bilgileri (şairin özgeçmişi, şiirin sosyal ve kültürel dayanakları ve edebiyat tarihi gibi) vererek yorumlarına başladıkları görülmüştür.

Bu bilgilerin çok az verilmesi veya hiç anlatılmaması gerekir. İstenilen, adayın metinden örnekler vererek edebi yorum yapabilmesidir.

Ölçek B: Yazarın yaptığı tercihleri takdir etme

Adayların bazıları yazarın dil kullanımı, edebi tarzının özellikleri ve bu tercihlerin eserin bütününe olan etkisine değinmemişlerdir. Etkisinden bahsetmeden edebi özelliği göstermek yeterli değildir. Adayların zaman zaman gerçek hayat ve kugu arasında ayırım yapamadıkları görülmüştür.

Ölçek C: Bireysel Yorum'un düzeni ve sunum Bazı adaylar yorumlarını düzenli bir biçimde sunmakta zorluk çekmişler, veya planlı başlayıp sonradan yaptıkları planı takip etmedikleri görülmüştür. Sözlü yorumların giriş ve sonuç bölümleri güçlü olmalı, yorumlar ve anlatılanlar örneklerle desteklenmelidir.

Ölçek D: Tartışma bölümünde kullanılan eser bilgisi ve anlama düzeyi

Adayların genellikle eserleri bildikleri ve oldukça iyi anladıkları görülmüştür.

Ölçek E: Tartışmada sorulan soruları cevaplama

Adayların başarı düzeyi çoğunlukla öğretmenlerin sorduğu sorulara bağlıdır. Öğretmenlerin sınavın tartışma kısmını soru cevap şeklinde yönetmek yerine, daha doğal, karşılıklı konuşma şeklinde yürütmeleri beklenir.

Ölçek F: Dil

Adayların dil kullanımı genellikle anlaşılır düzeyde ve yapı olarak düzgündür. . Edebiyata uygun şekilsellik gözlenmiştir.

Öneriler ve gelecek adayların öğretiminde rehber olacak bilgiler

Bütün öğretmenlerin sınav rehberlerini ve destekleyici belgeleri dikkatle okumaları gereklidir.

Adayların edebi yorum yapabilme yetenekleri derslerde geliştirilmelidir. Adayların tanımlama ve anlatma ile analiz, yorumlama, değerlendirme arasındaki farkları bilmeleri gerekmektedir. Okul içi değerlendirmenin temel taşlarını oluşturan son üç becerinin sürekli olarak uygulanması şarttır. Öğretmenlerin ezbere dayalı, ikincil ve ansiklopedik bilgilerin tekrarından ibaret

yaklaşımlardan vaz geçmeleri gerekir. Adayların yorumları sırasında ezberledikleri bilgileri anlatmaları ancak bu şekilde önlenebilir.

Adaylara sorulan soruların anlamlı olması gerekir. Yorumdan sonra sorulan soruların şiirin özellikleri ile ilgili olması, tartışmayı başlatacak sorunun ise daha geniş kapsamlı olması beklenir.

Bazı adayların şiirleri yüksek sesle okuyarak yorumlarına başladıkları gözlenmiştir. Okulların bu gereksiz ve istenmeyen uygulamadan vaz geçmeleri tavsiye edilir.

Standard level internal assessment

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 4	5 - 8	9 - 12	13 - 16	17 - 19	20 - 23	24 - 30

Teslim edilen çalışmanın çeşitlilik ve uygunluğu

Bireysel Sözlü Yorum'da en iyi sunumlar eserin dil, yapı, teknik ve stil açısından özelliklerini ayrıntılı olarak ele alan; anlam ile şekil arasında bağlantı kuran yorumlardır. Örneklerde öğretmenler tarafından sorulan yönlendirici sorular genellikle uygundu ve bütün okullar sınavın bu kısmına istenildiği gibi 10 dakika ayırmışlardı.

Bazı adaylar sözlü yorumlarına yazar ve eser hakkında gereksiz ve ezberlenmiş bilgilerle başlamışlardır. Başkalarının söyledikleri değil, adayın kendisinin eseri nasıl yorumladığı önemlidir.

Her ölçek için adayın başarısı

Ölçek A: Eser bilgisi ve eseri anlama

Adayların önceden ezberlenmiş ve genellikle yazarın özgeçmişi, eserin sosyal ve kültürel dayanakları ve genel edebiyat tarihi hakkında bilgiler vererek yorumlarına başladıkları görülmüştür. Bu bilgilerin çok az verilmesi veya hiç anlatılmaması gerekir. İstenilen, adayın metinden örnekler vererek edebi yorum yapabilmesidir.

Ölçek B: Yazarın yaptığı tercihleri takdir etme

Adayların bazıları yazarın dil kullanımı, edebi tarzının özellikleri ve bu tercihlerin eserin bütününe olan etkisine değinmemişlerdir. Etkisinden bahsetmeden edebi özelliği göstermek yeterli değildir.

Ölçek C: Sunum

Adaylar bazen yorumlarını düzenli bir biçimde sunmakta zorluk çekmişler, veya planlı başlayıp sonradan yaptıkları planı takip etmedikleri görülmüştür. Sözlü yorumların giriş ve sonuç bölümleri güçlü olmalı, yorumlar ve anlatılanlar örneklerle desteklenmelidir.

Ölçek D: Dil

Adayların dil kullanımını genellikle anlaşılır düzeydedir ve yapı olarak düzgündür. Edebiyata uygun şekilsellik gözlenmiştir.

Öneriler ve gelecek adayların öğretiminde rehber olacak bilgiler

Bütün öğretmenlerin sınav rehberlerini ve destekleyici belgeleri dikkatle okumaları gereklidir.

Adayların edebi yorum yapabilme yetenekleri derslerde geliştirilmelidir. Adayların tanımlama ve anlatma ile analiz, yorumlama, değerlendirme arasındaki farkları bilmeleri gerekmektedir. Okul içi değerlendirmenin temel taşlarını oluşturan son üç becerinin sürekli olarak uygulanması şarttır. Öğretmenlerin ezbere dayalı, ikinci el ve ansiklopedik bilgilerin tekrarından ibaret yaklaşımlardan vaz geçmeleri gerekir.

Adaylara sorulan soruların anlamlı olması gerekir. Yorumdan sonra sorulan soruların metnin özellikleri ile ilgili olması gerekir.

Higher level Written Assignment

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 6	7 - 9	10 - 12	13 - 15	16 - 18	19 - 20	21 - 25

Teslim edilen çalışmanın çeşitlilik ve uygunluğu

Yazılı Kompozisyon, adayların kendi fikirlerini dile getirdikleri, edebi eleştiriye kişisel yorumlarını da dahil ettikleri bir çalışmadır. Yazılı Kompozisyon (veya Makale) ödevleri ile birlikte değerlendirilen öz eleştirel değerlendirme yazısı sınıfta yapılan tartışmalara dayanan bir yazıdır. Öğrenci bu yazıda tartışmadan ne öğrendiğini, fikirlerini nasıl olgunlaştırdığını anlatır.

Adayların öz eleştirel değerlendirme yazısını nasıl yazacaklarını bilmedikleri gözlenmiştir.

Adayların iyi not alamamalarının nedenlerinin başında Yazılı Kompozisyon ödevlerini çoğunlukla edebiyat dışındaki konularla ilgili olarak yazmaları gelmiştir: kültür, sosyoloji, tarih vbg.

Her ölçek için adayın başarısı

Ölçek A: Öz Eleştirel Değerlendirme Yazısı'nda istenilenlerin yerine getirilmesi

Bu yazı sınıfta yapılan sözlü tartışmaya dayanır. Okulların bu tartışmayı nasıl yaptıkları, öğrenciyi nasıl yönlendirdikleri önemlidir. Bu tartışmada daha çok eserlerin sosyal ve kültürel bağlamları işlenir. Öz Eleştirel Değerlendirme yazıları bu tartışmalardan sonra yazılır. Aday sınıftaki tartışmanın eseri anlamasına olan katkısını anlatır. Bu yazılarda eserin konusunun özeti verilmez, daha sonra yazılacak olan ödevin ana hatları işlenmez, eserin edebi özelliklerinin özeti verilmez, sınıf arkadaşlarının sınıfta yaptıkları değerlendirmelerin özeti verilmez. 400 kelimeyle sınırlıdır ve eserle ilgili olarak adayın yaptığı öz eleştiridir. . Yani sadece “Eserin kültürel bağlamı ve içeriği ile ilgili anlayışınız, sınıfta yapılan tartışma ile nasıl gelişti?” sorusunun cevabıdır.

Ölçek B: Eser bilgisi ve eseri anlama

Adayların çoğunun bu ölçekten yüksek not aldıkları görülmüştür. Bu ödevde istenen öğrenilmiş ikincil bilgilerin tekrarı veya kültürle ilgili yorumlar olmadığı için ezberlenmiş bilgileri tekrar eden adaylar daha düşük notlar almışlardır.

Ölçek C: Yazarın yaptığı tercihleri takdir etme

Başarılı adaylar yazarın edebi tekniğini görüp, tercihlerin etkisini anlatabilmişlerdir. Bazı adaylar edebi tekniklere hiç değinmemiş veya sadece ezberlenmiş bilgiler vermişlerdir. Örneğin adayların çoğu ödevlerini eserdeki karakterler veya temalar hakkında yazmış ama yazarın karakter seçiminin eserin anlamına olan katkısını, yazarın neden bu seçimi yaptığını anlatmamışlardır. Düşük not alan adaylar kullanılan edebi tekniklerden hiç bahsetmemişlerdir.

Ölçek D: Düzen ve gelişim

Adayların bazıları fikirlerini düzenli biçimde yeterli örneklerle geliştirememişlerdir. Yazılı ödevleri plansız, paragraflar da kendi içinde düzensizdir. Verilen örneklerin bazıları (alıntılar) gereksiz biçimde uzundur. Giriş bölümlerinde yazının amacı verilmemiş, sonuç bölümleri de zayıf kalmıştır.

Ölçek E: Dil

Adayların çoğu bu ölçekten yüksek not almıştır.

Öneriler ve gelecek adayların öğretiminde rehber olacak bilgiler

Bazı okulların sınıfta yapılan tartışmanın yöntemini, öz eleştirel yazının nasıl oluşturulacağını ve yazılı kompozisyonun amacını ve hatta değerlendirme ölçeklerini bilmedikleri, öğrencilerine yeterli yardımcı veremedikleri görülmüştür.

Öz eleştirel değerlendirme yazısı ve sınıfta sözlü tartışmanın öğretmenler tarafından iyi anlaşılması ve öğrencilerin doğru yönlendirilmesi gerekmektedir.

Adayların yazılı kompozisyonlarında yazarın kullandığı tekniklerden ve bu tekniklerin etkilerinden bahsetmeleri gerekmektedir.

Metin içi alıntıların akademik yöntemle verilmesi gerekmektedir.

Bazı adayların Kaynakça yazma yöntemini bilmedikleri gözlenmiştir.

Adayların okudukları her edebi yoruma inanmamaları, bilgileri ezberleme ve tekrarlama yoluna gitmemeleri gerekmektedir. Örneğin her yazarın hayatı eserlerine yansımaz ve önemli de değildir, veya dersin adı edebiyat tarihi olmadığı için eserlerin nasıl sınıflandırıldıklarını yazmak da gereksizdir.

Standard level Written Assignment

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 6	7 - 9	10 - 12	13 - 15	16 - 18	19 - 20	21 - 25

Higher level paper one

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 1	2 - 3	4 - 6	7 - 9	10 - 13	14 - 16	17 - 20

Program ve sınavın adaylara zor geldiği izlenimini uyandıran alanları

Adaylar hem programa hem de sınava iyi hazırlanmışlardı. Adaylar genel olarak başarılı olmuşlardır. Sınav kağıtlarında herhangi bir belirgin hata yoktu. Pasajlar açık ve anlaşılırdı. Tüm adaylar soruları rahatlıkla okumuş, doğru anlamış ve seçtikleri tek bir pasaj üzerine incelemelerini rahatlıkla yapmıştı. İki pasaja birden yanıt veren hiçbir aday yoktu.

Program ve sınavın adayların iyi hazırlanmış oldukları izlenimini verdikleri alanları

Adaylar metni anlama, konuyu / ana duyguyu / iletiyi belirleme ve tüm bunları planlı bir biçimde sunma aşamalarına oldukça iyi hazırlanmışlardı. Çoğu aday "edebi analiz" in ne demek olduğunu farkındaydı, konuya ve dile oldukça hakimdi. Bu adaylar yazılarını oldukça güzel bir plan dahilinde "giriş-gelişme-sonuç" biçiminde oluşturmuşlar, nesnel dil kullanmayı tercih etmişler; düşüncelerini pasajlardan referans yaparak ve terim/terminoloji kullanarak açıklamışlardı.

Adayların münferit soruları ele alışıta güçlü ve zayıf yönleri

Bu yılki pasajlardan ilki Şükrü Erbaş'ın, *İnsanın acısını insan alır* kitabından alınan "Onlar" adlı denemeydi. Yazı, başlığından da onlaşılabileceği üzere "Onlar", yani "Ötekiler"i anlatıyordu. Adayların neredeyse tümü yazarın daha başlıktan başlayarak vermek istediği bu "Öteki" kavramını tespit etmede başarılı oldu. Yazarın yaptığı tanımlamadan yola çıkarak "Onlar"ın, "özgürlükleri özenti, ihtiyaç ve olanaksızlıklar içinde içdiş olmuş; yaşamın, aklına ve bedenine düşümler attığı yenikler, yanlışlar, uçurumda ısıklık çalan külhan ve toplumun ezikleri" olduğunu tespit ettiler. "ezik, yoksul, vb." sözcüklerle toplumdaki sınıflı yapıya, bu yapının yarattığı eşitsizliklerin bireyler arasında oluşturduğu uçuruma ve "yabancılaşma" kavramına dikkat çektiler.

Yazarın yaptığı benzetmeleri bulmakta ve bu benzetmelerin iletiye katkısına değindiler. Örneğin "Alınlarında bir derin ırmak, kirpiklerinde bulutların yangınıyla bir yenilgi imgesi gibi dönerler evlerine" ya da "İki kaşları arasında bir kısık deniz feneri yanar, yalnız kendilerinden olanların görebileceği." ifadelerini yazılarında başarıyla irdelediler. "Gökkuşağının hiçbir renginin üstlerine düşmeyişini, yağmurların hep onlardan uzağa yağmasını" şanssızlıklarına, "Yalnızlığın onlara baba mirası ve çocuklarına armağan" oluşunu kaderlerindeki döngüsellğe, "güneşin batacağından emin ama doğacağından emin olmayışlarını" ümitsizliğe, aşkla ekmek arasındaki önceliği öğrenecek bir olanak bulamadan yaşlılığın ve ölümün eşğine düşmelerini" ümitsizliğe, çaresizliğe ve sevgisizliğe bağlamakta oldukça başarılıydılar."Yoksulluğun bir erdem olması" "Yalnızlığın da babadan miras, çocuklarına armağan" olması ifadelerindeki ironiyi bulmakta güçlük çekmediler. "İstiridyeye" benzetmesi ile kabuklarına çekilip kendilerini korumaya aldıklarını, güvensizliklerini yorumladılar. Tanrı da dahil olmak üzere kimseden yardım gelmeyeceğini bilecek kadar bir başına oluşlarına, yalnızlıklarına vb. ulaşmakta oldukça iyidiler. Çok sayıda aday "yağmur, bulut, yıldız, güneş, rüzgar, gökkuşağı, ırmak" gibi doğadan seçilmiş sözcüklerin bir arada kullanılmasının ve "sahip oldukları her zaman değersiz ve az, sahip olmadıkları yıldızlar kadar uzak ve çoktur." ifadesindeki az/çok karşıtlığının anlatıma katkısından söz etti. Yine çok sayıda aday yazarın derinlikli ve yoğun anlatımını takdir etti, etkileyici bulunduğunu ifade etti.

Bütün bu başarılı tespitlere karşın bazı adaylar yazının sonunda geçen "Onlar bizim köşe bucak kaçtığımız vicdanlarımızdır" ifadesinde "Kişileştirme" olduğunu düşündü. Buradaki yanlış fark etmeden de tüm yazı boyunca "vicdan" kavramını "insan" yani "onlar" gibi düşünerek, tüm o insanların yaptığı şeyleri yaptığını; "sigara içtiklerini, küfür ettiklerini, aynada saçlarını taradıklarını vb." söyleyerek kendileriyle çeliştiler. Kimi aday tam bu noktada hatasını fark etti ve yazısında düzeltmeye gitti, kimisi de ısrarla yanlış kişileştirme anlayışını sürdürdü. Sanırım adayların bu yılki düz yazı pasajda en zorlandıkları nokta bu oldu.

Adaylar . metnin dil ve anlatımındaki sanatları, imgeleri, derin ve yoğun anlam katmanlarını başarıyla tespit ettiler ve sonundaki toplumsal mesajı alarak deneme yazarının dünyasına girmeyi başarabildiler. Çoğu aday yazısının sonunda her birimizin vicdanımızla (ve her gün birlikte yaşadığımız "Onlar" la) yüzleştiğimiz taktirde yaşamımıza güzellikler geleceği "ileti"sinde yazarla aynı fikirde olduğunu belirterek Şükrü Erbaş'a eşlik ettiler.

Öneriler ve gelecek adayların öğretiminde rehber olacak bilgiler

Genel olarak "dil kullanımı" ile ilgili öneriler verilebilir: . IB - 1. Grup dersi olarak A- Ana dili programında özellikle HL düzeyinde eğitim alan öğrencilerin ana dillerine hakim olmaları istenir. . Adayların büyük çoğunluğu analizlerini az sayıda sözcük dağarcığıyla ve çokça tekrara/anlatım bozukluğuna düşerek oluşturmaktadır. Bu konuda bir farkındalık geliştirilmesi gerekir. Adayların daha etkili ana dil kullanımı konusunda yöreklendirilmeleri gerekir.

Standard level paper one

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 2	3 - 5	6 - 8	9 - 11	12 - 13	14 - 16	17 - 20

Program ve sınavın adaylara zor geldiği izlenimini uyandıran alanları

Adaylar hem programa hem de sınava iyi hazırlanmışlardı. Sınav kağıtlarında herhangi bir belirgin hata yoktu. Pasajlar açık ve anlaşılırdı. Tüm adayların soruları rahatlıkla okudukları, doğru anladıkları ve seçtikleri tek bir pasaj üzerine incelemelerini rahatlıkla yaptıkları görülüyor. İki pasaja birden yanıt veren, soruyu yanlış anlayan hiçbir aday olmadı. Sadece bazı adaylar incelemelerini "tek bir plan çerçevesinde" oluşturmak ve "yönlendirici soruları" onun içinde harmanlamaktansa tek tek "a" ve "b" seçenelerine yine "a" ve "b" diyerek her iki soruya ayrı ayrı yanıtlar vermek suretiyle yanıtladılar.

Program ve sınavın adayların iyi hazırlanmış oldukları izlenimini verdikleri alanları

Adaylar metni anlama, konuyu / ana duyguyu / iletiyi belirleme ne tüm bunları planlı bir biçimde sunma aşamalarına oldukça iyi hazırlanmışlardı. Çoğu aday "edebi analiz" ne demek farkındaydı, konuya ve dile oldukça hakimdi. Yazılarını oldukça güzel bir plan dahilinde "giriş-gelişme-sonuç" biçiminde oluşturmuşlar, nesnel dil kullanmayı tercih etmişler; düşüncelerini pasajlardan referans yaparak ve terim/terminoloji kullanarak açıklamışlardı.

Adayların münferit soruları ele alışıta güçlü ve zayıf yönleri

Bu yılki pasajlardan ilki Melike Koçak'ın *Kitaplık* adlı edebiyat dergisinde yayınlanmış "Osman Bey'in Torunuyla Hikâyesi" idi. Koçak, bu öyküde "yüzeyde" küçük bir kız ve dedesi arasındaki güçlü dede-torun ilişkisini konu alırken "derinde" Türk toplumunda kız çocuklarının yetiştirilmesinde yapılan hatalara göndermeler yaparak okuyucuyu "kadın" sorunsalı üzerinde düşünmeye itiyor. Dede ile torun arasındaki yoğun sevgi duygusuna vurgu yapan yazar, çocuk yetiştirilirken özellikle de kız çocukları yetiştirilirken yapılan yanlışların bir ömür boyu anılarda kalacak kadar derin izler bırakabileceğinin altını çiziyor. Yazarın bir kadın olması çoğu adayın Melike Koçak'ın çocukluğunda yaşadığı bir anıdan yola çıkarak bu öyküyü kaleme aldığını

düşünmesine neden oldu. Çok sayıda aday bu durumu belirtirken kendi çocuklarından da örnekler vererek yazılarını oluşturdular. Öykü türünün bir özelliği olarak, işlenen konunun "geçek/gerçeğe yakın" oluşunun adayların çoğunun dedeleri ile yaşamaları muhtemel sevgi bağına göndermeler yapmasına olanak tanıdığını ve bu durumun adaylar üzerinde olumlu bir etki bıraktığını düşünüyorum.

Adaylara "karakterler" ve "yazarın okuyucuyu hikayenin içine çekmek için dili nasıl kullandığı" yönünde iki yönlendirici soru verilmişti. Her iki soruya da adayların pek çoğu oldukça doğru, nitelikli yanıtlar verdiler. Özellikle "dede" ve "küçük kız" karakterlerini ve onların arasında geçen diyaloglardaki dil kullanımının "yoğun sevgi"yi vurguladığını oldukça rahat tespit ettiler. "üşürsün kıymetlim, sabah rüzgarı gibi nasıl da böyle hafif kokarsın torunum" vb. alıntılara sıkça yer verdiler.

Adaylar, küçük kızın masumiyetinin, saflığının, dedesine olan düşkünlüğünün ve güçlü gözlem yeteneğinin onun dil kullanımına nasıl yansıtıldığını yine " koptuydu, ağladığımdı, Ayşanım, sümüklerim aktığında vb. " sözlerinden; dedesinin giysilerini ve hareketlerini "eskimiş hırka, yıldızları silinmiş çakmak, Birinci sigarası vb." sözlerle betimlemesinden, o daha konuşmadan söyleyeceklerini tahmin ederek yanıt vermesinden, elindeki kahverengi lekeleri saymasından yola çıkarak yorumladılar.

Mukaddes Hanım ve Ayşanım'ın öyküdeki kadın karakterler olarak kız çocuğuna erkeklerden daha çok baskı yapıyor oluşuna, anlayışsızlıklarına, sevgisizliklerine tepki verdiler; okur olarak yazarın burada kendilerini dede ve çocuğun yanına çekmeye çalıştığından söz ettiler. Yazarın, Mukaddes Hanım'ın eşine sert davranışlarını, maddiyata düşkün oluşunu, toplumdaki elâlem kavramından ne kadar çekindiğini; Ayşanım'ın "mahallenin" ahlak polisliğine soyunduğunu, küçük kızın eğitiminden kendini sorumlu tuttuğunu kısacası onların "dirdirci yapısını" konuşmalarını "noktasız virgülsüz uzayıp giden tümcelerle" vererek vurguladığını birçok aday tespit etti." Yazarın, "döpiyes, sararmış örtü, elalem, uluorta açmak, kız kısmı, yoldan çıkmak, zıkkımlanmak,vb." gibi dönemin günlük konuşma dilini yansıtan sözcüklerden yararlandığını rahatça tespit ettiler. Ayşanım'ın "zapt etmek" sözüne küçük kızın "sen asker misin" demesindeki öfkeyi ve masumiyeti doğru yorumladılar.

Adayların bazıları yönlendirici sorularda yer almasa da kurgudaki "zamanda sıçrama"yı tespit etti ve oldukça başarılı bir biçimde yorumladı. Küçük kızın dedesinin benlerini sayarken birdenbire "hatırladım, saymamalıydım" diyerek geçmişteki bir olaya geri dönüş yapmasını teknik açıdan incelemeyi başarmaları memnuniyet vericiydi. Yine anlatımda yazarın "sabah rüzgarı, dağlar, hanımeli, akşamsefası, karanfil, asma" gibi doğa unsurlarından ve "tütün kokusu, kolonya kokusu,hanımeli kokusu, sabah rüzgarı gibi kokmak" gibi koklama duyusuna; "üşürsün, parmaklarıyla gözlerimin ıslaklığını aldı" gibi dokunma duyusuna hizmet eden sözcüklerden yararlandığını tespit ettiler.

Bu soruda genel olarak adaylarda görülen temel eksiklik bazı adayların konuyu sadece "dede-torun ilişkisi" bağlamında ele alıp, katmanlı yapıda karşımıza çıkan "kadın sorunu" konusuna değinmede yetersiz kalışları olmuştur. Oysaki öyküde, Ayşanım karakteri ile küçük kız ve dede arasındaki diyaloglar temelde bu amaca hizmet etmekteydi.

Yazının türünü, anlatım tekniklerini, kurguyu, sözcük seçimini vb. tespit etmekte oldukça başarılıydılar. Geçen yılına benzer biçimde, adaylar düz yazı yapıtları incelemede şiirden daha rahat ve daha başarılı olmuşlardır..

Bu yılki pasajlardan ikincisi Eray Canberk'in *Toplu Şiirler* kitabından alınmış "Kuytusunda Bir Dağın" adlı şiiriydi.

Şiirde anlam oldukça yoğun ve kapalıydı. "ya da" bağlacıyla başlayacak kadar kapalı bu şiir, başlarda "aldanırlar, özlerler, düşünürler" eylem çekimlerinden anlaşıldığı üzere "bir dağın kuytusunda" kalan "onlar" dan söz ederken, son dördlükte birdenbire "bir kadın" dan söz ederek noktalandı. Söz dizimindeki karışıklıklar, şiir kişilerinde görülen değişkenlik ve çokça tercih edilen imgeler nedeniyle çoğu aday şiire oldukça mesafeli yaklaştı. "Onlar"ın kim olduğunu anlamakta güçlük çektiler, son dördlükteki kadını ise neredeyse fark etmediler. Çok sayıda aday "özlerler onlar ki bir şehirde başka şehirde yaşayanlar" ve "yüreğine gurbet diye oturtmuş Kars'ı" dizelerinden yola çıkarak konuyu "gurbet" olarak tespit etti ve çoklukla da başka ülkelere çalışmaya giden işçilerden, göçmenlerden söz etti. Oldukça az sayıda aday ise "bir kadın alışırken kadınlığına" dizesinden yola çıkarak "evlenerek başka şehre gitmek zorunda kalan kadınlardan" söz etti. Buradan yola çıkarak oldukça özgün, etkileyici yorumlar geliştirdi.

Bu güçlülere karşın şiirdeki duyguyu, atmosferi, tonu yakalamakta daha başarılıydılar. Yönlendirici sorulardan ikincisi ile ilgili olarak çok sayıda aday yazısında "havanın soğukluğunu, karanlığı, hüznü, yalnızlığı, gurbeti, değişimi vb." ele aldı. Bu duyguların "kar, donmuş su, erken çöken karanlık, içe işleyen soğuk" gibi sözcükler aracılığı ile verildiğini tespit ettiler. Son dördlükteki "kadın" ve "kimsenin anlamadığı eski ve unutulmuş şarkı", "gurbet" ve "Kars" sözcüklerini bütünsel bir anlatımla birleştirerek yorumlama konusunda zorlandılar. Genellikle "gurbet" temasını merkeze alarak her bir öğeyi bağımsız olarak ele almayı tercih ettiler. Çok sayıda aday "gök, bulut, rüzgar, soğuk, kar" sözcükleri arasındaki ilgiyi ve bunun şiirin konusuna olan katkısını başarıyla dile getirdi. Bazı adaylar buna ek olarak "gök" kavramının tekrarlarında yapılan vurguyu, bununla verilmek istenen duyguyu da tespit edebildi.

Geçen yıl olduğu gibi bu yıl da adaylar en çok "şiir unsurları" nı değerlendirmede güçlük çekti. Özellikle biçim ve ahenk unsurları her zamanki gibi yine çok az vurgulandı. Şiir terimleri oldukça az kullanıldı. Çok az sayıda aday, ritmden, ahenkten, tekrarlardan, asonans ve aliterasyondan, pitoreskten, ölçü ve uyaktan söz etti. Konu ve ana duyguyu tespitinde daha başarılı olan adaylar, maalesef şiir türünün temel unsurlarından imgeye bile oldukça az yer verdi yazılarında.

Şiir türündeki metinlerin önemli bir özelliği olan "kapalı anlatım"ın adayların yorum güçlerini zorladığını buna karşın bu soruya yanıt vermeyi seçen adayların "özgün yorumlar" geliştirmede düz yazıdan daha başarılı olduğu söylenebilir.

Öneriler ve gelecek adayların öğretiminde rehber olacak bilgiler

Sınıflarda daha fazla şiir incelemesi yapmak gerekmektedir. .

IB - 1. Grup dersi olarak A- Ana dili programında öğrencilerin ana dillerine hakim olmaları gerekmektedir. Adayların büyük çoğunluğu analizlerini az sayıda sözcük dağarcığıyla ve çokça tekrara/anlatım bozukluğuna düşerek oluşturmaktadır. Adayların daha etkili ana dil kullanımı konusunda yöreklendirilmeleri Gerekmektedir.

Higher level paper two

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 5	6 - 10	11 - 12	13 - 16	17 - 19	20 - 23	24 - 25

Program ve sınavın adaylara zor geldiği izlenimini uyandıran alanları

Adaylar soruyu dikkatle okuyarak istenileni iyice anladıktan sonra cevaplandırmalıdır.

Bazı adaylar ısrarla yazarların hayatı ve edebiyat tarihi ile ilgili bildiklerini yazmaktadırlar.

Adayların çoğu eserleri okuduklarını ve anladıklarını gösterdikleri halde yazarların kullandığı edebi teknikler, bu tekniklerin etkileri ile ilgili yorumda bulunamamışlardır.

Adaylar makalelerini iyi planlamakta zorluk çekmişler, özellikle giriş ve sonuç bölümleri zayıf kalmıştır.

Bütün senelerde olduğu gibi adayların çoğu makalelerine giriş paragrafı olarak anlamsız genellemeler içeren, hayat ve dünya ile ilgili yorumlar yapan cümleler yazmışlardır.

Kullanılan dilin edebiyat eleştirisine uygun, argo ve günlük deyimler taşımayan bir dil olması gereklidir.

Program ve sınavın adayların iyi hazırlanmış oldukları izlenimini verdikleri alanları

Adayların çoğunun eserleri bildikleri ve anladıkları gözlenmiştir.

Adayların münferit soruları ele alıfta güçlü ve zayıf yönleri

Hikaye ve romanla ilgili sorular en çok cevaplandırılan sorular olmuştur.

Bazı adaylar eserleri özetlemekle veya yazar hakkında bilgi vermekle yetinmiş, bazı adaylar ise ezberlenmiş olduğu belli olan kalıp bilgiler ve cümlelerle soruya cevap vermeye çalışmışlardır.

Öneriler ve gelecek adayların öğretiminde rehber olacak bilgiler

Adaylar sınıfta öğretmenlerinden duydukları veya okudukları edebiyat tarihi, eleştiri kuramları, yazarların kullandığı teknikler hakkındaki bilgileri anlamadan, ezberlenmiş kalıplar halinde tekrar etmektedirler. İstenilen bu değildir. Öğretmenlerin bu derse olan yaklaşımlarını gözden geçirmeleri gerekir.

Adaylar sorulara cevap verirken kendilerini adeta kültür tarihi ve toplum eleştirmeni olarak görmekte, soruya edebiyat açısından cevap vermek yerine kendi görüşlerini yadsınamaz hakikatler olarak vermektedirler.

Kurgu ve gerçek arasındaki farkı birçok aday görmekte zorlanmaktadır.

Öğretmenlerin ve öğrencilerin değerlendirme ölçütlerini dikkatle okuyarak anlamaları gerekmektedir.

Standard level paper two

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 5	6 - 12	13 - 15	16 - 18	19 - 21	22 - 23	24 - 25

Program ve sınavın adaylara zor geldiği izlenimini uyandıran alanları

Adaylar soruyu dikkatle okuyarak istenileni iyice anladıktan sonra cevaplandırmalıdır.

Bazı adaylar ısrarla yazarların hayatı ve edebiyat tarihi ile ilgili bildiklerini yazmaktadırlar.

Adayların çoğu eserleri okuduklarını ve anladıklarını gösterdikleri halde yazarların kullandığı edebi teknikler, bu tekniklerin etkileri ile ilgili yorumda bulunamamışlardır.

Adaylar makalelerini iyi planlamakta zorluk çekmişler, özellikle giriş ve sonuç bölümleri zayıf kalmıştır.

Bütün senelerde olduğu gibi adayların çoğu makalelerine giriş paragrafı olarak anlamsız genellemeler içeren, hayat ve dünya ile ilgili yorumlar yapan cümleler yazmışlardır.

Kullanılan dilin edebiyat eleştirisine uygun, argo ve günlük deyimler taşımayan bir dil olması gereklidir.

Program ve sınavın adayların iyi hazırlanmış oldukları izlenimini verdikleri alanları

Adayların çoğunun eserleri bildikleri ve anladıkları gözlenmiştir.

Adayların münferit soruları ele alışıta güçlü ve zayıf yönleri

Hikaye ve romanla ilgili sorular en çok cevaplandırılan sorular olmuştur.

Bazı adaylar eserleri özetlemekle veya yazar hakkında bilgi vermekle yetinmiş, bazı adaylar ise ezberlenmiş olduğu belli olan kalıp bilgiler ve cümlelerle soruya cevap vermeye çalışmışlardır.

Öneriler ve gelecek adayların öğretiminde rehber olacak bilgiler

Adaylar sınıfta öğretmenlerinden duydukları veya okudukları edebiyat tarihi, eleştiri kuramları, yazarların kullandığı teknikler hakkındaki bilgileri anlamadan, ezberlenmiş kalıplar halinde tekrar etmektedirler. İstenilen bu değildir. Öğretmenlerin bu derse olan yaklaşımlarını gözden geçirmeleri gerekir.

Adaylar sorulara cevap verirken kendilerini adeta kültür tarihi ve toplum eleştirmeni olarak görmekte, soruya edebiyat açısından cevap vermek yerine kendi görüşlerini yadsınamaz hakikatler olarak vermektedirler.

Kurgu ve gerçek arasındaki farkı birçok aday görmekte zorlanmaktadır.

Öğretmenlerin ve öğrencilerin değerlendirme ölçütlerini dikkatle okuyarak anlamaları gerekmektedir. Insert content here